

עין משפט
גר מצוה

רה שלא יחשב חיפור כמו שהיא אינה חוששת דהא
אל והא דאקור נחין בשפחה טפי מממור אע"ג דשנייה
דנחין אית ביה לאו דלא תחתין אור"ת משום דממור
י"ה קדש דכוי מקדשות קאמי מאיקור דלא תפסי
על גב דאקור בזכר

מסורת הש"ס

בית חורין אינו יכול. לישא מפני כל עבדות שבו: לא חסד בראש.
ויעזר האלק לא על חסדו להיות ריקנות בראש אותה כי אם לשבח להיות
בה יישוב יצירה: גמ' קנה. והיו חסיו בן חורין: והפדה לא
יגדלם. דגבי שפחה חרופה איכא דדריש לה בנפשיה ואינה פדויה
לקמן ובמקצת כריתות (דף קי' א)
חסיה שפחה וחזיה בת חורין וסתם
פדויה בכסף וכשזו כסף: מופשט לא
נאן לה. היינו שער דגמר לה לה
מאשה: מוספס כיון כולו בין חסיו.
דלוייה מוספס לא נפדמה: חסיה.

עדיף. דלז שטערקן גיט און וילפני
מדיקע. ורני שטערקן עדיף דעם
אינזל למלך מדיקע ומו"ש שטערקן
גיט" וילפני מדיקע: דכולי עלמא
גזירה הוה עדיפא. דכיון דהמפיה
לדרוש הוה ליה כמאל דכחביה
גופיה דקרא דמי קרא יתירא הוה
ווי לא מופנה דמי ואלן להשיב עלה
כיון דמפני ממרינן לא דלחן אלס
דן גיט מעמלו אידי עדיפא מדיקע:
שן אינזל וילאט ככסף. לפיכך אינז
מתגרסת לתלחין: תאמר כספה
שילאט ככסף. הלכך יא נפקא
כשער תלחן אלף לתלחין: דכרה
תורה זו. ולעולם כספה גמורה
שילאט ככסף.

גמ' ליטא תתוי תיובתא.
כעין זה סוכה דף ד ע"ב
וש"נ:

(א) במסנה כופין את רבו.
נ"ב נ"ע חגמ' דנרסות דף
מז ע"ב:

אפשי ליקח ממזרח שיהו
בני ממזרים ולא יאה
להם תקנו עולמית שהם
היה יכול לישא שמהם
יהיו בניו עבדים ויש להם
תקנה לא במשורר או
בפרוץ אבל משורר מזה
להם תקנה עולמית מזה
כפינו את רבו לישורו
ואע"פ שהעבר נושא
ממזרות אין בניו הולכים
אחריו להקרא עבדים
אלא אתר האם הולכים
והם ממזרים והכי אמרו
התם בפי האומר רבא
הזכרים יכולים לישורו ולא
הנקבות כשנשא ממזר
שפחה ולרד כהנה אר

עדיף. דלז שטערקן גיט און וילפני
מדיקע. ורני שטערקן עדיף דעם
אינזל למלך מדיקע ומו"ש שטערקן
גיט" וילפני מדיקע: דכולי עלמא
גזירה הוה עדיפא. דכיון דהמפיה
לדרוש הוה ליה כמאל דכחביה
גופיה דקרא דמי קרא יתירא הוה
ווי לא מופנה דמי ואלן להשיב עלה
כיון דמפני ממרינן לא דלחן אלס
דן גיט מעמלו אידי עדיפא מדיקע:
שן אינזל וילאט ככסף. לפיכך אינז
מתגרסת לתלחין: תאמר כספה
שילאט ככסף. הלכך יא נפקא
כשער תלחן אלף לתלחין: דכרה
תורה זו. ולעולם כספה גמורה
שילאט ככסף.

לא חורו בראה, על
הא הקנים את האל
ליום כהן יצוב, את
לכח יתה (ותיעה ב)
משחורו חצי עבדו
רבו אומר קיה, הנק
אין ארץ (עבד ב)
לחמי, את חלץ קן חורן
ואשמי שאל שחורו כות
לך לקבל את נעמי, ונעמי
דור חלץ חורן (שחורו
ב)
לה לה מאשה.
הא וכן ימכח לה ונעמי
הא וכן תפסח לה וכן לה
(ותיעה ב) כח הדוריא
ערך ליה, טוב
לשפוט כן דברי חמור,
ואין סורן נעמי שמת
ואין לה לחורן, וכן
החורן אצל רחל שכל
יכול לחורן ואשמי נעמי
החורן ויחיה ב)
ואין חורן, ויחיה
אין נעמי שפוט
ואין חורן (בדוריא ב)

בת חורין אני יכול לישא
 להאל לא נפרה העולם
 אלא אברהם ולרביה
 שאמר לא חור הבור
 לשבת יצרה אלהי מפני
 תוקן העולם שזכר
 לא ויגשורו יום ומוכח
 לו שטרע לא חצי דמי חורו
 לי הנותן כדברי שני
 מי ערעב עבד של שני
 שותפים ושטרע אחד את
 שותף למע אחר חולקין
 מלאכתו יום ביהרע אחד
 יום ויום תקנו שיום אחד
 יעבוד ויום אחד יעצמו
 שני שאומר יום אחד
 עבדי ואדם עשיש אותו
 שותף לו מחר עבד שירא
 עובד יום אחד לרבו ויום
 א' הוא חפשי לעצמו ואם
 מצא מציה ציב שום
 ויום רכל של רבו ואם
 מצא מציה ציב שום של
 עצמו רכל לעצמו אל
 שותף המציה ציבה
 ויהי שאמי תקנתא את
 רבי של תתא מלאכת
 ציב בשתמנו לאת רבו
 מתרביב עבד שירא שותפו
 אלא עובד את רבו ויום
 א' עבד עבד שבוטשו
 בעל כרחו למלאכתו וכל
 יום היום
 המציה של אותו היום
 שלו כן פתח הגהה
 רבי ורמז אמרי'
 נמי: נתנו שרש יום של
 עצמו
 רבו לרבו יום של עצמו
 לעצמו לא אמרי' שיהיה
 ציבה פתח הגהה:
 לישא ששהי' את חורין
 ששהי' את חורין
 בת חורין אני יכול שני
 ששהי' עבד ואדם רבד
 מותר בכמות דאמרין
 כדקדושין סוף פ' האומר
 רבדי שטרע אמר עבד
 נישא ששהי' וממז
 נישא ששהי' ומסקין
 אלהי' רכל שטרע
 אפי' גירות ומשוחיות
 אתי יכול לישא דדוקא
 ממות האסורה ישראל
 אתי יכול אכל ישראל
 או משוחיות דהמרת
 וישראל אתי יכול לישא

בַּת חוּרִין אִי אִפְשָׁר
וְהָלֹא לֹא נִבְרָא הָעוֹלָם
שֶׁנֶּאֱמַר וְלֹא תוֹהוּ בְּרֵאשִׁית
מִפְּנֵי תִּיקוּן הָעוֹלָם (א)
אוֹתוֹ בֶּן חוּרִין וְכוּתֹב עַל
ב"ה לְהוֹרוֹת כִּדְבָרֵי ב"ה
חֲצִי עֲבָדוֹ אֹמֵר
אֲמַר רַבָּה בְּמַחֲלֻקָּה
וְהִפְדָּה רַבָּה נִפְתְּרָה אִי
מִקֵּשׁ שֶׁשֶׁמֶר לִכְסֵף מִה
אִף שֶׁשֶׁמֶר נָמִי בִּין כּוֹלֵה
לֹה לֹה מֵאֲשֶׁה מִה אִי
נָמִי חֲצִי לֹא יֵאָבֵל
פְּרוּיָה וְאִינָה פְּרוּיָה
דְּמַר סִבְרָה הָקִישָׁא
עֲדִיפָא רַבָּה דְּכוּלִי עֲלֵי
וְשֹׁנִי הָכֵא דְרֵאבִיל
אִינָה יוֹצֵאָה בְּכֻסָּף
בְּכֻסָּף וּרְבִי יוֹסֵף אֲמַר
סִבְרָה וְהִפְדָּה לֹא נִפְתְּרָה
וּרְבִינָן סִבְרֵי וְדִבְרֵה
אֲבָל בְּשִׁטְר דְּבִרְיָה
הַמְשַׁחֲרֵר חֲצִי עֲבָדוֹ
וְחִבְיָא לֹא קָנָה תִּיּוֹבָב
(ב) נִימָא בְּשִׁטְר הוּא
פְּלִיגִי לִימָא תִּיהוּ
בְּתַרְתִּי אֲמַר לָךְ רִבִּי
בְּכֻסָּף וְהָא דְקָא מִנִּי
כְּחוֹ דְּרִבִּי וְלִפְלִיגִי
דְּרִבְנָן וְכֹחַ הִדְיִתִּירָא
יֻכּוֹל לִלְכַל ת"ל לֹא
יֻכּוֹל לִכְלַל ת"ל וְהִפְדָּה
פְּרוּיָה בְּכֻסָּף וּבְשִׁטְרָה
בְּשִׁטְר מִנִּין ת"ל וְהִפְדָּה
חּוֹפְשָׁה לֹא תֵּן לָהּ
לֹה סִפְרָה כְּרִיתוּתָהּ מִה
בְּשִׁטְר אִין לִי אֲרוֹלָה
בְּשִׁטְר חֲצִי בְּשִׁטְר
נִפְתְּרָה אוֹ חּוֹפְשָׁה
לִכְסֵף מִה כֻּסָּף בִּין
נָמִי בִּין כּוֹלֵה בִּין חֲצִי
דְּאִיתוּתֹב הָא מִנִּי רִבִּי
דְּבִרִי הִכַּל וְסִיפָא
רִישָׁא דְּבִרִי הִכַּל וְסִיפָא
רִבִּי הִיא אֲלֵא מִתְּנִי
עֲבָד וְחֲצִי בִן
מוֹקִים לֹה בְּכֻסָּף
יוֹסֵף לִימָא רִבִּי הִיא

(ט.) אחר מחוסר כפרה צערכי פסחיס שמניח כפרתו
של קין הערביס דעשה דפסח שיש צו כרת דמי עשה
אמלא קין עברי נעשה דהשלמת כרד שחזרה לו
הספה וותיה בת חורין לכפו את רבה (ועל זה):
בה מנהג הפקר אע"ג דהם פושעים כיון שהיה מחזרת
שדלתן לנות שמעיה כלומים ועוד דמזהה דרביס ומי
ויטה (כריתות דף ק"ט) ורענן בפקח מעילות ומי
מאשה ב"ר אביי: ג"כ מופנה ר"ע ללימון מיה

פרץ יומא בִּכְרַם מַחֲמִילָה שֶׁנֶּקֶט דְּרֻקָּה לְדִילּוֹ בִּכְסָף דְּכִרִי הֵכֵל קִשָּׁה: יִמְאָה סִיבִי מִיִּסְכָּא דְרֻכּוֹ בְּכִסְרֵי. חֲמַל דְּלֹאֵר בְּשִׁטְר רִבִּי מוֹדֵה וְהִכָּא תֵּינִי דְּפִלְגִי וְעוֹד דְּלֹאֵר דְּרֻכּוֹ בְּכִסָּף פִּלְגִי וְכִיִּיתִי דְּרֻקָּה בִּכְסָף מוֹדֵי רִבְנִי דְקִשָּׁה: לְהוֹדִיעַ כֹּחַ דְּרֻכּוֹ. דְּלִפְיֵי בְּשִׁטְר לְדִילָלָה לְנִמְנָר לֵה לֵה מֵאֲשֶׁה דְלֵה מִסּוֹף לְחֻזְאִין פִּלְגִי: לְהוֹדִיעַ כֹּחַ דְּרֻכּוֹ. דְּלִפְיֵי

נפדתה פליגי: יבול לכל. שכולה פדויה ונמחרתה לעבד עבדו עברי משתעי וקאמר דלח יומתו מחמת ניואוף תלמוד לומר לא נפדתה: אי כל נפדתה יבול לכל. דלח נפדתה כלל ואפי' אשם אשכח דידה הוואל ומייתיהד לעבד עברי שמתה בשפחה: אין לי אלא ככסף. דלמרי' ביה דנפקא לתירות: בשטר מנין. שיואלה תירות: אין לי אלא חטוי ככסף. וכ"ש חטוי: או כולו בשטר אכל חטוי בשטר עדיו לא למדנו שזש שיתחר חטוי יהא חטוי בן חורין: בשלמא לרב יוסף לבתר דאיתוסב. ואקוימנא על כרחין דבדמוריייה פליגי: הא מני. דלמר דבדמוריייה נפקא לתלאין רבי היא: אלא לרבה. דלמר בשטר פליגי אכל ככסף דברי הכל קנה: רישא. דקמי ככסף לתלאין דברי הכל: וסיפא. דקמי חף בשטר לתלאין רבי היא ולא רבי. רבי אמרה לכולה דאית ליה רבי. עליה בעלמא אשטר ולא אכסף והא ויב' ומכיר לה אליבא דתנאי: מוקים וחזין בן חורין ככסף ודברי הכל: ש

דב"ע נזירה שוה עדיפא. ברש אחזר מקומן (ובנים דף מה).
ע' דלכ"ע הקישא עדיפא הכא שאני משום דעיקר שטר מג"ש נפקא
יולי טובא מ"מ כיון דאיכא למיפטר שנקיין לה משום הקישא:
בעבר

מותר בניירות כדאמר: התם דקהל גרים לא איקרי קהל דוקא ממזר שיס
יזין בו קרושת ישראל אסור בניירות המותרת לישראל הלכך מי שחזיו עבד
נכבד חורין ואי ק' אמאי תנן יבטל הוהי מותר בממזרות ועבד נוריס ממזרת
בפ' עשרה יוחסין גזי חורוי ממזרי וחזי' שחוקי יאוספי ונוריס לבא זה
הוא [ולא] [ולמה] נזכר את רבו לשרותו תשובה מפני שאומר העבד אי

העבר כופה אותו הלך אין תקנה אלא שנמך הרב לשחרר וליקח דמיו שלא יחסר לו בע המשתחרר חצי עבדו ר' אומר קנה וחז"א לא קנה ואמר רבה מחלוקת בשטר דר' סבר דח מיקש שטר לכסף מה כסף בין כולו בין חציו אף שטר בין כולו בין חציו. ורבנן גמירי לה לה מקיש עבד מנין לו לחצי לא כסף דכסף דברי הכל קנה פדיוה ואינה פדיוה. פ"י דא משתעי בן איהם פדיוה חצי אלא בשבטם כסף. והלכתא כרבנן דקדילי מלכות. ר"ה. מחבירי ולא מחבירי